

Modül (öneri) No	299
Öğrenme Alanı (Temel konu)	İbadet
Modül (Alt konu)	İbadetin Faydaları
Amaçlar	- İbadetin lügat ve mana olarak ne büyük bir "ticaret ve saadet", ibadetsizliğin (fısk ve sefahet) ise ne büyük bir "hasaret ve helâket" olduğunu kavrar. - İbadetin zahiri bir ağırlığı olsa da manasında kalp ve ruhu binlerce korku ve minnetten kurtaran bir hafiflik ve emniyet bulunduğunu anlar. - İnsanın nihayetsiz aczi ve fakrına karşı; ibadet, tevekkül ve teslimiyetin hem dünya hem de ahiret saadeti için yegâne çare olduğunu fark eder.
Süre	40 dk.
Seviye	Seviye-1
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Beyin Fırtınası: "Niçin ibadet etmeliyiz?" sorusu üzerinden öğrencilerin özgürce fikir üretmesi ve bu fikirlerin analiz edilmesidir. Mektup Yazma: İbadetin insana ve topluma kazandırdığı faydaları, sevilen bir arkadaşına hitaben kaleme alarak kişiselleştirmedir.
Materyal ve Teknoloji	Mektup ve Zarf
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Giriş ve Temsili Hikâye: Derse, Üçüncü Söz'deki "İki Asker" hikâyesi ile başlanır. Biri nizamı seven (ibadet eden), diğeri askerlikten kaçan (ibadeti terk eden) iki yolcunun yaşadığı korku ve emniyet farkı anlatılır. Sağ Yol: İbadet ve takva yolu. Zahiri yükü var ama ruhu hür kılar. Sol Yol: Başboşluk yolu. Yüğü yok gibi görünür ama kalbi korkular altında ezer. Beyin Fırtınası: "Niçin ibadet etmeliyiz?" sorusu tahtaya yazılır. Öğrencilerin tüm görüşleri (Huzur bulmak, Allah'ın rızası, cennet, teşekkür vb.) tahtaya kaydedilir ve benzer olanlar gruplandırılarak ortak bir sonuca varılır. Mektup Yazma Uygulaması: Öğrenciler, sevdikleri bir arkadaşlarına mektup yazarlar. Mektuplarında; ibadetin bir "hazine-i rahmet" kapısı açtığını ve insanı her şeyden korkan bir dilenci olmaktan kurtarıp "Allah'a asker" yaptığını işlerler.
Ölçme ve Değerlendirme	Öğrenme Galerisi: 4'er kişilik gruplar, ibadetin faydalarıyla ilgili öğrendikleri anahtar cümleleri (Örn:

	"İman bir emniyet-i taddedir", "İbadet cesaretin menbaidır") kağıtlara yazarak sınıfa asarlar. Tüm sınıf galeriyi gezer ve eksiklerini not eder. • Analiz Sorusu: "Tam münevverü'l-kalp bir âbid ile kalbsiz bir feylesofun kuyruklu yıldız bakış açısı neden farklıdır?" sorusu üzerinden cesaretin kaynağı sorgulanır.
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا² İbadet ne büyük bir ticaret ve saadet; fîsk ve sefahet ne büyük bir hasaret ve helâket olduğunu anlamak istersen, şu temsîlî hikâyeciğe bak, dinle: Bir vakit, iki asker, uzak bir şehre gitmek için emir alıyorlar. Beraber giderler. Tâ yol ikileşir. Bir adam orada bulunur. Onlara der: “Şu sağdaki yol, hiç zararı olmamakla beraber, onda giden yolculardan ondan dokuzu büyük kâr ve rahat görür. Soldaki yol ise, menfaati olmamakla beraber, on yolcusundan dokuzu zarar görür. Hem ikisi, kısa ve uzunlukta birdirler. Yalnız bir fark var ki; intizamsız, hükümsüz olan sol yolun yolcusu çantasız, silâhsız gider. Zâhirî bir hiffet, yalancı bir rahatlık görür. İntizam-ı askerî altındaki sağ yolun yolcusu ise, mugaddi hülâsalardan dolu dört okkalık bir çanta ve her adüvvü alt ve mağlup edecek iki kıyyelik bir mükemmel mirî silâhı taşımaya mecburdur.” O iki asker, o muarraf adamın sözünü dinledikten sonra, şu bahtiyar nefer sağa gider. Bir batman ağırlığı omzuna ve beline yükler. Fakat kalbi ve ruhu binler batman minnetlerden ve korkulardan kurtulur. Öteki bedbaht nefer ise, askerliği bırakır. Nizama tâbi olmak istemez; sola gider. Cismi bir batman ağırlıktan kurtulur. Fakat kalbi binler batman minnetler altında ve ruhu hadsiz korkular altında ezilir. Hem herkese dilenci, hem her şeyden, her hâdiseden titrer bir surette gider. Tâ mahall-i maksuda yetişir. Orada, asi ve kaçak cezasını görür. Askerlik nizamını seven, çanta ve silâhını muhafaza eden ve sağa giden nefer ise, kimseden minnet almayarak, kimseden havf etmeyerek, rahat-ı kalp ve vicdan ile gider. Tâ, o matlup şehre yetişir. Orada, vazifesini güzelce yapan bir namuslu askere münasip bir mükâfat görür. İşte ey nefis-i serkeş! Bil ki: O iki yolcu, biri mutî-i kanun-u İlâhî, birisi de asi ve hevaya tâbi insanlardır. O yol ise hayat yoludur ki âlem-i ervahtan gelip, kabirden geçer, ahirete gider. O çanta ve silâh ise ibadet ve takvadır. İbadetin, çendan, zâhirî bir ağırlığı var. Fakat manasında öyle bir rahatlık ve hafiflik var ki tarif edilmez. Çünkü âbid, namazında der: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ³

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

² Ey insanlar! Rabbinize kulluk ediniz. (Bakara Suresi: 21.)

Yani, “Hâlık ve Rezzak Ondan başka yoktur. Zarar ve menfaat Onun elindedir. O hem Hakîm’dir, abes iş yapmaz; hem Rahîm’dir, ihsanı, merhameti çoktur” diye itikad ettiğinden, her şeyde bir hazine-i rahmet kapısını bulur. Dua ile çalar. Hem her şeyi kendi Rabbisinin emrine musahhar görür. Rabbisine iltica eder; tevekkül ile istinad edip, her musibete karşı tahassun eder. İmanı ona bir emniyet-i tamme verir.

Evet, her hakikî hasenat gibi, cesaretin dahi menbaı imandır, ubudiyettir. Her seyyiat gibi, cebânetin dahi menbaı dalâlettir. Evet, tam münevverü’l-kalp bir âbidi, küre-i arz bomba olup patlasa, ihtimaldir ki onu korkutmaz. Belki harika bir kudret-i Samedâniyeyi, lezzetli bir hayret ile seyredecek. Fakat meşhur bir münevverü’l-akıl denilen kalpsiz bir fasık feylesof ise, gökte bir kuyruklu yıldızı görse, yerde titrer. “Acaba bu serseri yıldız arzımıza çarpmasın mı?” der, evhama düşer. (Bir vakit böyle bir yıldızdan koca Amerika titredi. Çokları gece vakti hanelerini terk ettiler.)

Evet, insan nihayetsiz şeylere muhtaç olduğu hâlde, sermayesi hiç hükmünde bir şey. Hem nihayetsiz musibetlere maruz olduğu hâlde iktidarı hiç hükmünde bir şey. Âdetâ sermaye ve iktidarının dairesi, eli nereye yetişirse o kadardır. Fakat emelleri, arzuları ve elemeleri ve belâları ise dairesi, gözü, hayali nereye yetişirse ve gidinceye kadar genişir.

İşte bu derece âciz ve zayıf, fakir ve muhtaç olan ruh-u beşere ibadet, tevekkül, tevhid, teslim ne kadar azîm bir kâr, bir saadet, bir nimet olduğunu, bütün bütün kör olmayan görür, derk eder. Malûmdur ki, zararsız yol, zararlı yola –velev on ihtimalden bir ihtimal ile olsa– tercih edilir. Hâlbuki meselemiz olan ubudiyet yolu, zararsız olmakla beraber, ondan dokuz ihtimal ile bir saadet-i ebediye hazinesi vardır. Fısk ve sefahet yolu ise –hatta fasıkın itirafıyla dahi– menfaatsız olduğu hâlde, ondan dokuz ihtimal ile şekâvet-i ebediye helâketi bulunduğu, icma ve tevatür derecesinde, hadsiz ehl-i ihtisasın ve müşahedenin şهادetiyle sabittir ve ehl-i zevkin ve keşfin ihbaratıyla muhakkaktır.

Elhâsıl: Ahiret gibi, dünya saadeti dahi ibadette ve Allah’a asker olmaktadır. Öyle ise, biz daima **الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى الطَّاعَةِ وَالتَّوْفِيقِ**⁴

demeliyiz ve Müslüman olduğumuza şükretmeliyiz.

(Sözler, 32-33-34, Yeni Asya Neşriyat, Nisan-2023)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ⁵
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁶

³ Şehadet ederim ki Allah’tan başka hiçbir ilâh yoktur. (Bakara Suresi: 102; Âl-i İmran Suresi: 26; Nisâ Suresi: 26; Mâide Suresi: 79; v.d.)

⁴ Emirlerine itaate ve hayırlı işlerde muvaffakiyete ulaştırdığı için Allah’a hamd olsun.

⁵ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁶ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)

